

CZEJBĚ NIE BA PIENĀDZY

Czejbĕ nie ba piĕndzy, co tej? Co bĕ w czipkĀ na kòlektĀ cĕsnaŃ? KrĕszkĀ? Jaje? PòrĀ bòtów, jesz niĕ zdzartĕch codniowĀ, grzĕsznĀ wanogĀ...?

Jakùz bĕ za robòtĀ pĀcĕlĕ? TowòrĀ. ÒdwdzĀkĀ w jiny robòce. Dòjmĕ na to, taczĀ mùzealnik. Czeprzò i piszcze, grzebie a wiszcze w tĕch zabòczonĕch, zatobaczonĕch papiorach, ksĀżkach a jinĕch rzeczach, co je chtos ròd sobie ze sklepu wĕcygnĀ, z górĕ zdrzuciŃ abò zez garażu wĕprowadzĀ... Jak za takĀ cĀżkĀ robòtĀ zapĀcĕc, czej ni ma dĕtków? Òpròcowaniĕ spòdkòwiznĕ pisòrza – krowiĕ mlĕkò codzĕnno bez piĀc lat z donieskĀ. Òdpiszeniĕ zabĕtĕch nòtów kaszĕbszczĕgò kòmpòzytorĕ, dòjmĕ na to z jaczĕgòs Chwaszczĕna – trzĕ lata dzĕrĭ w dzĕrĭ sznĕka z glancĀ a do te sklònka strzĕdno-cepli czòrny arbatĕ. Przĕrĕchtowaniĕ wĕstòwkù kaszĕbszczĕgò wĕsziwù wejrowszczi szkòlĕ – miesĀdz caòplecowĕgò masażu. Szkòlĕ zukòwsczi? Caòcaòtòwĕ bezpòfrocznĕ z klatków pùlowaniĕ (depilacjò). Òprowòdzaniĕ pò bŭdinkù karna dzòtk z: a) szkòlnym zgniĕtim, co mò „bawie mie” na lĕpach – trzĕ litrĕ lĕpòwĕgò miodu; b) ze szkòlnym wĕspòldziejajĀcym z prowadnikĀ – dwa litrĕ rap-sowĕgò miodu. Kòncert pĕsniĕ kaszĕbszczi w wĕkònanim trzĕ a pòt-głoso-wĕgò chùru – liter sznapsu minus setkĀ za kòzdzĀ fal-szĕwĀ nòtkĀ. Bez fakturów. Pòdatków. Rechunków. Leno, co bĕ mùszòł òd wiòlgòscĕ pierzĕnĕ – „piĕrzowĕ” òdprowadzĕc do Stolĕmnĕgò ŪrzĀdu WzĀtkù a MajĀtkù. Za ũsadeniĕ na głowie trwali kòl balbiĕrĕ – piĀcdzesĀt nienumrowònĕch kùrzĕch jòj. Za wĕriwaniĕ klatów z nosa a ũszów – mańdel jòj kaczych, a žiwcĀ – gĀsĕch. Mĕster òd kładzeniò kafelk w kĀpnicĕ bròtĕbĕ dwa kòsze bŭlew. Kòminiòrz – trzĕ lopĕ dilu. Za dobrze zagròny mecz piłkòrz òtrzimie fòrĀ czisu. Czerowca autobùsu lĕnie „171” – jedno dopĀpòwaniĕ òpònĕ za ũtczĕwie wĕsazonĕgò pasażĕrĀ. Žòtnĕrz – sztĕrĕ szluczĀ szesc-latnĕgò kòniakù za kòzdzĀ wĕstrzĕlonĀ patrònĀ. PiĀc – za jeden strzĕl z kanònĕ. Warkòwĕ zwiĀzczĀ – miesĀdz zbiĕraniò bŭlewków za brònama za jeden sztrĕjk. Za kòzdzĕ samòstòjnĕ ũmĕcĕ nogów chłopi dostajĀ smacz-nĕ pòtĕniĕ, a biatczi – pòdwiĕczòrk. Mòzĕ tĕż wiedno sĀ jinaczi ũgadac. ŪrzĀdnik za gòdzĕnĀ nick-nie-robieniò – wczasĕ na Malce. I to robòtnik gminowi. Pòwiatowi

Ò pitach, citach a jinĕch kwitach dzecĕ bĕ so bòjczĀ òpòwiòdałĕ. Nie bĕłobĕ grańców. Ròznĕch wĕnĕkańców. Jedno gòdaniĕ – hańdlowaniĕ. Bez normów, przepisów, dotacjów, grzĀdów-urzĀdów. Z jednym prawĀ – midzĕlĕdzczĕgò dogòdĕnkù.

bĕ jachòł na Hawaje. WòjewòdzczĀ na Madagaskar, a państwòwi – prosto do Àustralie. Na rok. Co bĕ to za spokój bĕł...

Ne białeczczi, co wachtĕjĀ kòle drogów, pòbiĕratĕbĕ w litrach benzynĕ. Do słuźbòwĕch kanków. Lesny za kòz-dĕ òbeszłĕ rzetelno wkòł drzewò – miòłbĕ beczkĀ pòtròwniców z cĕkrĀ a bitĀ smiotanĀ. Grzĕbniĕ za nala-złĕgò grzĕba – nòwkĀ adidasĕ z podeszwwĀ do chòdzeniò pò brzĕdze, a òdjimkòrze – pòł gòdzĕnĕ darmòwĕgò òbzĕraniò programù „Kùchniò w Arktice dlò ambit-nĕch”. Za złapieniĕ złodzeja – piekli ũd barana. Dlò ba-rana za akùratny haps tròwĕ – bŭfs w rzĕc kradĕlcowĀ. Dlò profesorów dĕtkama bĕłĕbĕ balotĕ z gazetów. Dlò doktora za kòzdzĀ ũlgĀ w cerpĕnim – wiertelminutowĕ gĕldzeniĕ w stopĀ mĕszim ògònĀ. Za sprzedaniĕ cyga-retĕ – natĕchstopyny lizòk w sztòłce szurzĕgò bòbka. Weterinòrz za wĕkastrowaniĕ kòta wzĀłbĕ gòrĀcy kùch

młòdzowi Ø 40 cm. Pisòrz prozĕ miòłbĕ òrzechowĕ lodĕ pĀcone òd lĕnijczĀ z cwĕkĀ, a reńtĀ òd zazĕblĕgò gòrdzela. Ten, co wiĕrztĕ ũsòdzò, miòł-bĕ pĀconĕ w òmiwanim stat-ków. Za sonĕt – pĀókaniĕ tale-rza pò pòłnim. Za pòemat – szorowanie gròpa. Za wiersz z rĕmĀ biòłim – toptuchĀ bez mùniĀ ròz, do pierszĕgò òbliz-kù. FritczĀ kòsztatĕbĕ kĀpio-

szczi mitczĕ. Arbùzĕ – czerwònĕ gùzĕ. Karbònada – spĀniĕ z dzadĀ. Aria z gitarkĀ – drzĕmkĀ ze starkĀ. Malĕnk z gòłĀ pròwdĀ – picĕ wòdĕ z rowù. Sztòla ze swiĕzim lĕftĀ – salòtkĀ z papĕ a wrĕka. Òstrĕ słowò wieczòrkĀ – pò szruwce w blĕsce dzurkĀ. Mùjkniĕcĕ niepòtrzĕbnĕ – dwa zĀbĕ zaròzprĕdnĕ. Spòwiedzĕ wĕstĕchaniĕ – gò-dzynków spiĕwaniĕ. A za pòkùtĀ – bómków słodczĀch tutĀ.

Jakùz snòzi bĕłbĕ ten swiat, niĕ? Banczi statĕbĕ sĀ rĕnkama. Ò pitach, citach a jinĕch kwitach dzecĕ bĕ so bòjczĀ òpòwiòdałĕ. Nie bĕłobĕ grańców. Ròznĕch wĕnĕkańców. Jedno gòdaniĕ – hańdlowaniĕ. Bez normów, przepisów, dotacjów, grzĀdów-urzĀdów. Z jednym prawĀ – midzĕlĕdzczĕgò dogòdĕnkù. Chcemĕ spròbòwac? Na zòczĀtk za felietòn pòproszĀ zĕmòwĀ czòpkĀ... Z klapkama na ũszĕ, cobĕ jem nie czuŃ negò głòsnĕgò ũstĕgòwaniò...

TÓMK FÓPKA